

de raad van de gemeente Westerkwartier
per mail via griffie@westerkwartier.nl

Contactpersoon

Annet de Jong

Kenmerk

1969220109

Datum

20 mei 2025

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen De wolf in het Westerkwartier

Geachte leden van de raad,

Op 19 maart 2025 heeft de fractie van VZ Westerkwartier vragen gesteld over de wolf in het Westerkwartier. Hieronder treft u de vragen en onze reacties.

Vraag 1: Hoeveel (zicht) meldingen in het Westerkwartier m.b.t. de wolf zijn er in de afgelopen jaren geweest?

Antwoord: Volgens de [monitoringsdata van het provinciale uitvoeringsorgaan BIJ12¹](#) is er één geverifieerde wolvenwaarneming in onze gemeente Westerkwartier bekend. Op 20 september 2024 is bewezen dat er een wolf is gezien. De gegevens zijn bijgewerkt tot 8 april 2025.

Tot nu toe heeft de wolf geen vast leefgebied in Groningen. Soms zwerven wolven door de provincie en trekken ze na een tijdje weer verder. Met name in het zuidoosten van de provincie worden met enige regelmaat wolven waargenomen.

¹ BIJ12 is het uitvoeringsorgaan van de samenwerkende provincies en ondersteunt hen bij de uitvoering van wettelijke taken en met kennis, informatie en data over het landelijk gebied en de fysieke leefomgeving.

Vraag 2: Hoeveel en welke schade heeft de wolf in het Westerkwartier aangericht onder vee?

Antwoord : Volgens BIJ12 is recent geen bewezen schade door wolven bekend.

Volgens de provincie is het aantal aanvallen door *vermoedelijk* de wolf in 2025 in Groningen wel groter dan in de tien jaren ervoor bij elkaar opgeteld.

In onderstaand overzicht staan alle bij BIJ12 gemelde aanvallen op landbouwhuisdieren met bevestigde wolvenschade (op basis van DNA-onderzoek of ander bewijsmateriaal) in eerdere jaren:

Datum	Prooidier(aantal)	Plaats	Diersoort
23-03-2022	Schaap (1)	De Wilp	Wolf
21-03-2022	Schaap (6)	De Wilp	Wolf
18-05-2018	Schaap (2)	Marum	Wolf
16-05-2018	Schaap (15)	Marum	Wolf

In de **bijlage** bij deze brief treft u het Excel "Bronbestand met alle schademeldingen wolf en geen wolf in Groningen" van 2-5-2025.

Zie ook <https://www.bij12.nl/onderwerp/wolf/wolvenschade-melden/>

Vraag 3: Staat de eventuele uitgekeerde vergoeding in verhouding tot de schade?

Antwoord: De hoogte van de vergoeding hangt af van de taxatiewaarde van de getroffen dieren. De taxatiewaarde van schapen, paarden en runderen wordt vastgesteld aan de hand van richtlijnen die zijn opgesteld in overleg met de sector. Ook worden eventuele kosten van de veearts en de eventuele destructiekosten vergoed.

Vraag 4: Wat gaat het college doen om schade onder vee zoveel mogelijk te voorkomen?

Antwoord: Het college praat regelmatig met de provincie (het bevoegd gezag) en partners in het landelijk gebied over de ontwikkelingen ten aanzien van de bescherming en verspreiding van de wolf in Groningen. Wethouder Bert Nederveen heeft recent weer verzocht om de wolf en specifiek subsidiemogelijkheden voor wolfwerende maatregelen op de agenda te zetten van het Provinciaal Netwerk Landelijk Gebied.

Vraag 5: Wat gaat het college doen om de groeiende onrust die leeft onder mensen weg te nemen m.b.t. de groeiende wolvenpopulatie?

Antwoord: Omdat de provincie verantwoordelijk is voor het provinciaal beleid is ook zij het eerste aan zet voor (het organiseren van) communicatie daarover. De provincie en BIJ12 hebben op hun eigen websites goed vindbare, algemene basisinformatie over de wolf met goede

doorverwijzing naar bronnen met uitgebreide informatie. Ook zetten provincies met het Rijk het Landelijk Informatiepunt Wolf op.

Wij zetten op onze website basisinformatie over de wolf met verwijzingen naar de betreffende websites van het rijk, de provincie en BIJ12. Met bijvoorbeeld ook een directe link naar de nieuwe animatie [wat te doen als je een wolf tegenkomt?](#).

De provincie overweegt om in samenwerking met de gemeenten en eventueel overige organisaties en/of belanghebbenden op een zeker moment een informatieavond voor inwoners te houden, bijv. op het moment dat er provinciaal wordt besloten een subsidieregeling voor wolfwerende maatregelen te treffen.

Vraag 6: Wat gaat het college doen als een wolf toeslaat richting een mens?

Antwoord: Het college volgt de interventierichtlijnen zoals omschreven in het [Wolvenplan 2025](#) (vanaf blz. 64). Voor het specifieke hypothetische geval dat een wolf actief agressief een mens aanvalt, staan maatregelen omschreven op blz. 73 (tabel kolom g) van hetzelfde document.

Vraag 7: Als een veehouder zgn 'wolfwerende maatregelen' wil treffen, waaronder het plaatsen van een hoog hek, gaat het college hier dan medewerking aan verlenen? Waarom wel/niet?

Antwoord: Het college heeft een rol bij de eventuele vergunningverlening van wolfwerende maatregelen. Als richtlijn geldt een hekhoogte van 1,20 meter ([normering van BIJ12](#)). Per vergunningaanvraag wordt een zorgvuldige afweging van regels en belangen gemaakt. Zie ook het antwoord bij vraag 8 en 9.

Op onze website zetten we ook een link naar de [Faunaschade PreventieKit](#) voor wolven. Daar staat met welke preventieve maatregelen dierenhouders schade door wolven kunnen voorkomen of beperken.

Vraag 8: Hoe staat het college tegenover het plaatsen van wolfwerende hekken m.b.t. de landschappelijke inpasbaarheid?

Antwoord: De meeste landbouwdieren staan nu ook al achter rasters. Dat wordt niet wezenlijk heel anders. Zonodig worden de belangen voor de bescherming van (hobby)dieren tegen de wolf en de eventuele openheid van het landschap tegen elkaar afgewogen. Een wolfwerend raster hoeft tegelijkertijd de openheid niet in grote mate te belemmeren. Per vergunningaanvraag wordt dus een zorgvuldige afweging gemaakt.

Vraag 9: Hoe staat het college tegenover het plaatsen van wolfwerende rasters m.b.t. de hinder en de verwondingen die andere dieren (oa reeën, dassen en egels) hierdoor krijgen?

Antwoord: Uit [een studie van de NABU](#)² blijkt dat bij het juiste gebruik van wolfwerende maatregelen alleen wild zwijn en wolf tegenhouden. Alle andere aanwezige zoogdieren leren binnen korte tijd hoe ze wolfwerende maatregelen kunnen passeren mits voor de juiste materialen en toepassing wordt gekozen. Flexnetten vormen bijvoorbeeld een groter risico voor overige fauna dan een vaste afrastering met draden omdat een dier in een net verstrikt zou kunnen raken.

² De Naturschutzbund Deutschland (NABU) is een Duitse niet-gouvernementele organisatie die zich richt op bescherming van natuur en milieu

Vraag 10: In het Westerkwartier zijn heel veel paarden. Wolfwerende rasters kunnen dramatische gevolgen hebben voor paarden (benen). Heeft het college hiervoor een oplossing?

Antwoord: Op de site van [Wolf Fencing Belgium](#) staat: "*Om te vermijden dat paarden met hun hoeven verstrikt raken in de draden kan best gekozen worden voor een draad die zeer strak opgespannen is en/of makkelijk breekt.*" Wolf Fencing Belgium wordt door BIJ12 ook als goede ervaringsdeskundige beschouwd.

Daarnaast kan de paardenhouder contact opnemen met leveranciers om bijvoorbeeld een keuze te maken uit, voor paarden goed zichtbare rasters / -palen.

Vraag 11: Hoe ziet de vergunningverlening eruit m.b.t. een wolfwerend hek en hoe hoog zijn de kosten hiervan?

Antwoord: In principe is één gemeentelijke vergunning nodig voor de activiteiten op basis van de regels uit het Besluit bouwwerken leefomgeving. Bij een hekwerk hoger dan 1 meter (en maximaal 2 meter) is dit een vergunning voor de omgevingsplanactiviteit voor bouwwerken. De kosten voor deze vergunning bedragen 2,22% van de bouwkosten voor het hekwerk met een minimum van 118 euro. Als dit hekwerk wordt geplaatst op een erf of perceel waarop een gebouw staat en het hek heeft een functionele relatie met dit perceel, dan kan deze zonder vergunning worden geplaatst. Het hek moet wel achter de voorgevel van het hoofdgebouw op dat erf of perceel worden geplaatst.

Vraag 12: Is er een tegemoetkoming in de kosten voor het aanvragen van een vergunning en het plaatsen van een wolfwerend hek?

Antwoord: Nee, er is geen tegemoetkoming in de kosten voor het aanvragen van de vergunning in onze gemeente. De provincie biedt dierhouders in Groningen nu de mogelijkheid om gratis gebruik te maken van een tijdelijk afweerraster in noodsituaties maar heeft nog geen subsidieregeling voor vaste rasters. In veel provincies is wel al subsidie beschikbaar voor zo'n raster.

Ambtelijk is vanuit de provincie gezegd dat er dit jaar nog een brief naar Provinciale Staten gaat over voorbereidingen op de komst van de wolf. Waarmee de discussie over het wel of niet

subsiëren van vaste rasters bij de provincie terugkomt en naar verwachting wordt hierover een politiek-bestuurlijk besluit genomen.

Vraag 13 : Wolven lijken zich steeds minder aan te trekken van de zgn wolfwerende rasters. Ook binnen deze rasters zijn steeds vaker aanvallen geconstateerd. Is toepassing hiervan dan wel een optie of is afschieten van wolven die betrokken zijn bij een aanval een betere oplossing?

Antwoord: De meeste aanvallen door wolf vinden plaats op locaties zonder wolfwerend hek. Daar waar wel een wolfwerend hek aanwezig was en toch een aanval plaatsvond, bleek na onderzoek meestal dat het hek niet goed geplaatst of onderhouden was. In de vernieuwde Faunaschade PreventieKit op BIJ12.nl staat waaraan een wolfwerend raster moet voldoen.

Op 18 april 2025 heeft het bestuur van het Interprovinciaal Overleg (IPO) het nieuwe Wolvenplan 2025 vastgesteld. Dit Wolvenplan geeft richting aan gezamenlijk landelijk beleid rondom de wolf. Het is een actualisatie en vervanging van het Interprovinciaal Wolvenplan uit 2019, het Addendum en de Interventierichtlijnen van april 2023. In dit plan staan duidelijkere richtlijnen voor ingrijpen bij incidenten met wolven.

Vraag 14: Op welke manier werkt het college samen met of is in gesprek met de provincie m.b.t. de wolf? En tot welke resultaten leidt dit of heeft dit geleid?

Antwoord: Op 2 februari 2023 heeft het college een brief, met de aangenomen motie "Geen toekomst voor de wolf in Westerkwartier" d.d. 14 december 2022 als bijlage, naar het college van Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen, Friesland en Drenthe gestuurd. Op 14 februari 2023 hebben Gedeputeerde Staten van Friesland, Drenthe en Overijssel een brief naar het Ministerie van LNV/minister Van der Wal gestuurd met het verzoek bij de Europese Commissie te bepleiten dat de zwaar beschermde status van de wolf (op basis van het Verdrag van Bern c.q. de Habitatrichtlijn) wordt aangepast. Provinciale Staten van Groningen deed niet mee en heeft de motie verworpen.

Huidige beschermingsstatus

De Europese Commissie presenteerde in maart 2025 een voorstel om de beschermde status van de wolf te veranderen van 'strikt beschermd' naar 'beschermd'. Dan kunnen landen toestemming gaan geven om de wolf te gaan afschieten. Met dit voorstel wordt de Europese Habitatrichtlijn in lijn gebracht met wijzigingen die eerder gedaan werden in de conventie van Bern. Het is nu aan het Europees Parlement en de Raad van milieuministers om dit voorstel te beoordelen en goed te keuren.

Ook als de wolf mogelijk een minder strenge bescherming heeft, blijft het plaatsen van wolfwerende rasters belangrijk. Omdat:

1. Als tegen een wolf iets gedaan moet worden (verjagen bijvoorbeeld), dan zal altijd eerst gekeken worden of schade aan vee op een andere manier is getracht te voorkomen in het

provinciaal begrensd wolvengebied. Dan is het dus van belang dat er goede rasters geplaatst zijn.

2. Nu is het nog zo dat bij wolvenschade, iedereen overal een schadevergoeding krijgt voor de gedode dieren. Dit wordt hoogstwaarschijnlijk over een paar jaar anders. Dan is het in nog aan te wijzen wolvengebieden verplicht om een raster te hebben, anders komt men niet in aanmerking voor schadevergoeding.

Bovengenoemde staat in het Wolvenplan 2025 van het Interprovinciaal Overleg van provincies.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier,

A. van der Tuuk, burgemeester

R. Kleijnen, secretaris

BIJLAGE

- Excel "Bronbestand met alle schademeldingen wolf en geen wolf in Groningen" van 2-5-2025.

Bronnen

- Wolvenplan 2025, Interprovinciaal Overleg van voor en door provincies:
<https://www.ipo.nl/nieuws/wolvenplan-2025-definitief/>
- VNG over de wolf en rol gemeente:
<https://vng.nl/sites/default/files/2024-03/handelingsperspectief-wolf-in-uw-gemeente.pdf>